

AZ ÉLŐLÉNYEK RENDSZEREZÉSE

ORSZÁG 1: PROKARIÓTÁK (MONERA)

Baktériumok, kékmoszatok (cianobaktériumok)

ORSZÁG 2: PROTISZTÁK

TÖRZS: Gyökérlábúak (Rhizopoda): Amoeba, Entamoeba histolytica (vérhas amóba), sugárállatkák (radioláriák)

TÖRZS: Spórások (Sporozoa): malária kórokozója (Plasmodium malariae)

TÖRZS: Ostorosok (Flagellata): álomkórostoros (Trypanosoma gambiense), Giardia

TÖRZS: Csillósok (Ciliata): papucsállatka

TÖRZS: Ostorosmoszatok = Euglénák (Euglenophyta): Euglena viridis (zöldostoros)

TÖRZS: Zöld moszatok (Chlorophyta): békanyál (Spirogyra), egysejtű zöldmoszat (Pleurococcus), tengeri saláta (Ulva lactuca)

TÖRZS: Barnamoszatok (Phaeophyta): Laminaria, Fucus

TÖRZS: Vörösmoszatok (Rhodophyta): Ceramium rubrum

ORSZÁG 3: GOMBÁK (FUNGI)

TÖRZS: JÁROMSPÓRÁS GOMBÁK: fejes penész (Mucor mucedo), peronoszpóra (Plasmopara viticola)

TÖRZS: TÖMLŐSGOMBÁK: sörélesztő (Saccharomyces cerevisiae), borélesztő (Saccharomyces ellipsoideus)
ecsetpenész (Penicillium notatum), anyarozs (Claviceps purpurea)

TÖRZS: BAZÍDIUMOSGOMBÁK (BASIDIOMYCETES)

kalapos gombák: csiperke, nagy őzlábgomba, tintagomba, gyilkos galóca, légyölő galóca

paraziták: a búza fekete rozsdája (Puccinia graminis), kukoricaüszög (Ustilago maydis)

ZUZMÓK

Kéregzuzmók: sárga kéregzuzmó (Xanthoria parietina)

Bokroszuzmók: izlandi bokroszuzmó (Cetraria islandica)

Elágazó zuzmók: szakállzuzmó (Usnea barbata)

ORSZÁG 4: NÖVÉNYEK (PLANTAE)

TÖRZS: MOHÁK (BRYOPHYTA)

Osztály: Májmohák (Hepaticatae): csillagos májmoha (Marchantia polymorpha)

Osztály: Lombosmohák (Bryatae): közönséges szőrmoha (Polytrichum commune), tőzegmohák (Sphagnum sp.)

TÖRZS: HARASZTOK (PTERIDOPHYTA)

Osztály: Korpafüvek (Lycopodiatae): kapcsos korpafű (Lycopodium clavatum)

Osztály: Zsurlók (Equisetae): mezei zsurló (Equisetum arvense), erdei zsurló (Equisetum silvaticum)

Osztály: Páfrányok (Filicatae): erdei pajzsika (Dryopteris filix-mas), édesgyökerű páfrány (Polypodium vulgare)

TÖRZS: NYITVATERMŐK (GYMNOSPERMAE)

Osztály: Szágópálmák (cikászok = Cycadatae): Cycas revoluta

Osztály: Páfrányfenyők (Ginkgoatae): Ginkgo biloba

Osztály: Tobozos nyitvatermők

Osztály: Fenyők (Coniferales): jegenyefenyő (Abies alba), lucfenyő (Picea abies), ezüstfenyő (P. pungens), erdei fenyő (Pinus sylvestris), feketefenyő (P. nigra), vörösfenyő (Larix decidua), tuja (Thuja), boróka (Juniperus communis), tiszafa (Taxus)

TÖRZS: ZÁRVATERMŐK (ANGIOSPERMAE)

OSZTÁLY: KÉTSZIKŰEK (DICOTYLEDONATEN)

Család: Rózsafélék (Rosaceae): alma, körte, meggy, cseresznye, barack, szeder, málna, eper, rózsák

Család: Pillangósvirágúak (Hüvelyesek) (Fabaceae = Leguminosae): bab, borsó, lencse, mogyoró, lucerna, akác

Család: Keresztesvirágúak (Cruciferae): káposzta, kelkáposzta, karfiol, karalábé, retek, torma, pásztortáska

Család: Boglárkák (Ranunculaceae): saláta boglárka, leánykőkörörcsin

Család: Ernyősvirágúak (Umbelliferae): petrezselyem, sárgarépa, kapor, kömény

Család: Burgonyafélék (Solanaceae): burgonya, paradicsom, paprika

Család: Fészkesvirágzatúak (Compositales): gyermekláncfű, saláta, kamilla, napraforgó, margaréta

Család: Bükkfélék (Fagaceae): bükkfa, gesztenye, tölgy

OSZTÁLY: EGYSZIKŰEK (MONOCOTYLEDONATEN)

Család: Pázsitfűvek (Poaceae): búza, rozs, árpa, zab, nád, köles, kukorica, cukornád

Család: Liliomfélék (Liliaceae): liliom, tulipán, jácint, gyöngyvirág, kardvirág, hagymafélék

Család: Amarilliszfélék (Amarillidaceae): nárcisz, hóvirág

Család: Nöszirromfélék (Iridaceae): nöszirrom

ORSZÁG 5: ÁLLATOK (ANIMALIA)

ALTAGOZAT: KÉTCSÍRALEVELŰ TÖBBSEJTŰEK (METAZOA DIBLASTICA)

- TÖRZS:** SZIVACSOK (SPORANGIA)
Méhszivacsok: ret克斯zivacs (*Sycon raphanus*)
Kovaszivacsok: vénuszkosár (*Eupectella aspergillum*)
Szaruszivacsok: mosdószivacs (*Euspongia sp.*)

- TÖRZS:** CSALÁNOZÓK (CNIDARIA)
Osztály1: Hidraállatok (Hydroidea): édesvízi hidra (*Hydra viridis*)
Osztály2: Kehelyállatok (Scyphozoa): medúzák, füles medúza (*Aurelia aurita*)
Osztály3: Virágállatok (Anthozoa): bíborrózsa, viaszrózsa, tengeri rózsa, korallok

ALTAGOZAT: HÁROMCSÍRALEVELES TÖBBSEJTŰEK (METAZOA TRIBLASTICA)

TÖRZSCSOPORT: ÓSSZÁJÚAK (PROTOSTOMIA)

- TÖRZS:** LAPOSFÉRGEK (PLATHELMINTHES)
Osztály1: Örvényférgek (Turbellaria): planáriák (*Dendrocoelium lactatum*)
Osztály2: Szívóférgek (Trematoda): májmétey (*Fasciola hepatica*)
Osztály3: Galandférgek (Cestoda): simafejű galandféreg (*Taenia saginata*), horgasfejű galandféreg (*T. solium*)

- TÖRZS:** HENGERFÉRGEK (NEMATHELMINTHES)
Osztály1: Fonálférgek (Nematoda): hegyesfarkú bélgiliszta (*Enterobius vermicularis*), orsóféreg (*Ascaris lumbricoides*), trichina (*Trichinella spiralis*)
Osztály2: Kerekesférgek (Rotatoria): közönséges kerekesféreg

- TÖRZS:** GYŰRŰSFÉRGEK (ANNELIDA)
Osztály1: Soksertéjűek (Polychaeta): csőféreg
Osztály2: Kevéssertéjűek (Oligochaeta): földgiliszta (*Lumbricus terrestris*), csővájóféreg (*Tubifex tubifex*)
Osztály3: Nadályok (Hirudinae): orvosi pióca (*Hirudo officinalis*), lónadály

- TÖRZS:** PUHATESTŰEK (MOLLUSCA)
Osztály1: Kagylók (Lamellibranchiata)
tavi kagyló (*Anodonta cygnea*), folyami kagyló (*Unio pictorum*), gyöngykagyló (*Margarita margaritifera*)
Osztály2: Csigák (Gasteropoda)
éti csiga (*Helix pomatia*), csupasz csiga (*Limax*), porceláncsiga (*Cyprea tigris*), mocsári csiga (*Limnaea*)
Osztály3: Fejlábúak (Cephalopoda)
csigaházaspolip (*Nautilus pompilius*), tintahal (*Sepia officinalis*), kalmár, polip (*Octopus vulgaris*)

- TÖRZS:** ÍZELTLÁBÚAK (ARTHROPODA)
Osztály1: PÓKSZABÁSÚAK (ARACHNOIDEA)
Pókok (*Araneae*), skorpiók (*Scorpiones*), rühatka (*Sarcoptes scabiei*), kullancs (*Ixodes ricinus*)
Osztály2: RÁKOK (CRUSTACEA)
Alacsonyabbrendű rákok: vízibolha (*Daphnia magna*), ciklopsz (*Cyclops strennus*)
Magasabbrendű rákok: folyami rák (*Astacus fluviatilis*), homár (*Homarus vulgaris*), tarisznyarák (*Carcinus*)

- Osztály3:** ROVAROK (INSECTA)
Rend: Szitakötők (Odonata)
Rend: Csótányok (Blattodea): konyhai svábbogár
Rend: Egyeneshárnyúak (Orthoptera): szöcskék, tücskök
Rend: Poloskák (Heteroptera)
Rend: Bogarak (Coleoptera): katicabogár, cserebogár, szarvasbogár, cincérek, szentjánosbogár
Rend: Lepkék (Lepidoptera)
Rend: Hártyásszárnyúak (Hymenoptera): hangyák, méhek, darazsak, dongók
Rend: Kétszárnyúak (Diptera): legyek, muslicák, bögölyök, szúnyogok
Osztály4: SOKLÁBÚAK (CHILOPODA)
barna százlábú (*Lithobius forficatus*), szkolopendra (*Scolopendra*), vaspondró (*Iulus terrestris*)

TÖRZSCSOPORT: ÚJSZÁJÚAK (DEUTEROSTOMIA)

- TÖRZS:** TŰSKÉSBŐRŰEK (ECHINODERMATA)
Osztály1: Tengeri liliomok (Crinoidea)
Osztály2: Tengeri sünök (Echinoidea)
Osztály3: Tengeri uborkák (Holothuroidea)
Osztály4: Tengeri csillagok (Asteroidea)

GERINCHÚROSOK

- TÖRZS:** Farokgerinchúrosok (Urochordata = Tunicata): közönséges zsákállat
- TÖRZS:** Fejgerinchúrosok (Cephalocordata = Acrania): lándzsahal
- TÖRZS:** GERINCESEK (Vertebrata)
- ALTÖRZS:** Állkapocsnélküliek (Agnatha)
- Osztály:** Körszájúak (Cyclostomata): kárpáti ingola
- ALTÖRZS:** Állkapcsosok (Gnathostomata)
- FŐOSZTÁLY:** HALAK (PISCES)
- Osztály1:** Porcos halak (Chondropterygii): cápák, ráják
- Osztály2:** Csontos halak (Osteopterygii)
- Alosztály:** Porcos-vértes halak (Chondrosteii)
- Rend:** Tokalakúak (Acipenseriformes): kecsege, vágótok, viza
- Alosztály:** Valódi csontos halak (Teleostei)
- Rend:** Heringalakúak (Clupeiformes): hering, szardínia
- Rend:** Lazacok (Salmoniformes): lazac, sebes pisztráng
- Rend:** Pontyalakúak (Cypriniformes): tőponty, márna, kárász, kele
- FŐOSZTÁLY:** NÉGYLÁBÚAK (TETRAPODA)
- OSZTÁLY1:** KÉTÉLTŰEK (AMPHIBIA)
- Rend:** Farkos kétéltűek (Caudata = Urodela): szalamandrák, gőték
- Rend:** Farkatlan kétéltűek (Anura): békák
- OSZTÁLY2:** HÜLLŐK (REPTILIA)
- Rend:** Gyíkok (Lacertilia = Sauria): gyíkok, kaméleon, gekkók, agámák
- Rend:** Kígyók (Ophidia): siklók, kígyók
- Rend:** Krokodilok (Crocodylia): krokodilok, gaviálok, alligátorok, kajmánok
- Rend:** Teknősök (Chelonia)
- OSZTÁLY3:** MADARAK (AVES)
- Rend:** Futómadarak: strucc, nandu, emu
- Rend:** Gödényalakúak (Pelecaniformes): borzas gödény (Pelecanus onocrotalus)
- Rend:** Gólyaalakúak (Ciconiiformes)
- fehér gólya (Ciconia ciconia), fekete gólya (Ciconia nigra)
- gémek, pl. szürke gém (Ardea cinerea), nemes- vagy nagykócsag (Egretta egretta)
- Rend:** Lúdalakúak (Anseriformes): nyári lúd, tőkés réce
- Rend:** Súlyomalakúak (Falconiformes) = **Nappali ragadozók**
- vércsék, ölyvek, sasok, sólymok, héják
- Rend:** Éjjeli ragadozók: baglyok
- Rend:** Tyúkalakúak (Galiformes): házi tyúk, pulyka, fácán, fajd, fogoly, fűrj, páva
- Rend:** Harkályalakúak (Piciformes): nagy fakopáncs (Dendrocopos maior)
- Rend:** Verébalakúak (Paseriformes): pacsirták, fecskék, rigók, cinkék, pintyek, szarkák, varjak, csókák
- OSZTÁLY4:** EMLŐSÖK (MAMMALIA)
- Alosztály:** KLOÁKÁS EMLŐSÖK (MONOTREMATA): hangyászsün, kacsacsőrű emlős
- Alosztály:** ERSZÉNYESEK (MARSUPIALIA): erszényes patkány = opossum, erszényes mókus, kenguru, koala
- Alosztály:** MÉHLEPÉNYES EMLŐSÖK (EUTHERIA)
- Rend:** Rovarevők (Insectivora): vakond, sün, cickány
- Rend:** Denevérek (Chiroptera)
- Rend:** Rágcsálók (Rodentia): mókus, egér, mezei pocok, patkány, hód
- Rend:** Nyúlalakúak (Lagomorpha): nyulak
- Rend:** Ragadozók (Carnivora)
- Család:** Macskafélék (Felidae): vadmacska, házi macska, hiúz, oroszlán, párduc, tigris, puma
- Család:** Kutya-félék (Canidae): farkas, házi kutya, róka
- Család:** Medve-félék (Ursidae): barnamedve, jegesmedve
- Rend:** Fókaalakúak (Pinnipedia): fókák, rozmárok
- Rend:** Cetek (Cetacea): delfinek, bálnák
- Rend:** Ormányosok (Proboscidea): indiai elefánt, afrikai elefánt
- Rend:** Páratlanujjú patások (Perissodactyla): ló, szamár, indiai orrszarvú
- Rend:** Páros ujjú patások (Artiodactyla):
- Alrend:** Nembkérődzők (Suiformes): házi sertés, vaddisznó, viziló
- Alrend:** Kérődzők (Ruminantia): teve, láma, marha, juh, kecske, szarvas, őz, muflon, antilop, gazella, zerge
- Rend:** Főemlősök (Primates)
- Család:** Cerkófmajmok (Cercopithecidea): makákó, cercófmajom, pávián
- Család:** Emberszabású majmok (Pongidae): orángutá, pávián, gorilla, csimpánz
- Család:** Emberfélék (Hominidae): ősember (Homo erectus), mai ember (Homo sapiens)